

ret, ikke er rimeligt, at der fra Regjeringen vil fremkomme et saadant Forslag, har jeg i Forbindelse med den meget ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgfreds (Kaben) tilladt mig at indbringe et Forslag om nærmere Bestemmelser for Skolelærernes Lønning og Byrder. Det gaaer ud fra den Grundsætning, som jeg berørte i Forespørgslen, at der fastsættes et Minimum for Skolelærerne, saaledes at enhver Skolelærer kan have om end en tarvelig, saa dog en anstændig Løn; men dernæst søger det ogsaa at varetage, at ingen Commune bliver overbebyrdet. Dette dobbelte Formaal søges opnaaet paa den Maade, at Skolelærernes Løn udredes, deels, som hidtil, af Skoledistricterne, deels ved Repartition paa Amtet, og endelig, hvor Amtene ville blive overbebyrdede, ved Tilskud fra de under Cultusministeriet forterende offentlige Fonds. Vi have søgt at ordne det paa den Maade, at Naturalydelsene vedblive, som hidtil, at udredes af Skoledistricterne eller rettere Skolecommunerne, Sogneforstanderskabsdistricterne, dog med Modificationer med Hensyn til disse Ydelsers. Der er nemlig forskjellige gamle Ydelsers, der vistnok burde bortfalde; dertil høre alle Lønninger, der endnu eksistere fra de ældte Degneindtægter, den gamle Degnetræve, Degnekorn i Skjæppen, Refusion, Maaest, Dvægtiende og andre gamle Degneindtægter, der vistnok burde være faldne bort med Hartkornsubjævningen, især da den Afgift, som hvilede paa de gamle Degnekald, nemlig Afgiften til Latinskolerne, blev ophævet samme Aar, som Hartkornsubjævningen fandt Sted. Alle disse Indtægter hvile meget forskjelligt og svares kun efter gammel Vedtægt, saa at det endog, naar der opstod en Retsstrid, vilde være meget vanskeligt at udfinde eller at afgjøre, hvormeget og hvorledes der skulde ydes. Saalænge disse Afgifter imidlertid bestaae, have vi ikke meent, at vi turde lade dem reent bortfalde, men have henstillet, at de skulde bortfalde ved indtrædende Vacancer eller ogsaa ved Overenskomster imellem Skolelærerne og Sogneforstanderskaberne, saa at, naar de faldt bort, herefter alle Naturalydelsers skulde lignedes paa Skoledistricterne. Der finder ogsaa megen Ulighed Sted med Hensyn til de

Lodder, der ere tillagte Skolelærerne, og vi have derfor meent, at der ved indtrædende Vacance kunde tages Hensyn dertil, saaledes at naar der er tillagt betydeligt Mere, end der er normeret ved Lov, kunde der afsnappes af de Naturalydelsers, der aarlig repareres paa Communerne, saaledes, at det vilde komme de enkelte Skoledistricter tilgode, som have tillagt deres Skolelærere en større Jordlod. Dette med Hensyn til Ordningen af det, som et Skoledistrict har at udrede. Den Løn, som Skolelærerne hidtil oppebar i Penge efter Capitelstarten, have vi meent rettest burde repareres paa det hele Amt, saaledes at Amtsrådet reparerede det paa Amtet og bestemte, hvormeget ethvert Sogn havde at udrede ifølge sit Hartkorn; thi vi have ikke troet at kunne finde nogen anden Maalestof for hvert enkelt Sogns Byrde i Forhold til hele Amtet end Hartkornet. Men hvad der vilde blive at udrede af ethvert Sogn ifølge dets Hartkorn, maatte da af Sogneforstanderskaberne være at ligne efter de hidtil gjældende Regler, deels efter Hartkorn, deels efter Formue og Leilighed. Vi have meent, at der burde sættes et Maximum for det, som Amtsrådet maatte reparere paa Amtets Hartkorn; men dette Maximum af Afgiften, som vi have sat, kan jo naturligtvis forandres. Efter de statistiske Oplysninger, som jeg har gjennemgaaet, vilde det i Gjennemsnit blive omtrent en Stp. Byg pr. Hartkorn, naar samtlige Landdistricter skulde udrede 25 Edr. Byg til hver Skolelærer i Amtet; paa Derne vilde det i de fleste Amters blive lidt over 3 Fjerdingkar, men derimod vilde det paa flere Steder i Jylland, ligesom ogsaa i et Amt her i Sjælland, nemlig Frederiksberg Amt, blive over 5 Fdk. Hvad der overstiger Gjennemsnittet, have vi meent burde udredes af de under Ministeriet for Kirkes og Undervisningsvæsenet hørende offentlige Fonds; hvorledes dette siden bliver at ordne, vil jo blive Gjenstand for nærmere Overvejelse; men vi have meent, at det indtil Videre kunde udredes af Soro Academies Overksud. Naar vi engang faae en Regulering af Landets Præstekald, vil der maaskee være Leilighed til at kunne faae noget Jordtillæg til Skolerne; men at skyde Forbedringen saa langt ud, vilde jo være at